Tome II

- Kambujasuriya -

R. 6 19-3-54-

INDOCHINE FRANÇAISE RÉGIE

កម្ពុជសុរិយា

ទស្សនាវដ្ដី ផ្សាយដំណឹងខាងសាសនា នឹងអក្សរសាស្ត្រ

ពុទ្ធិកសាលបណ្ឌិត្យ

INSTITUT BOUDDHIQUE

ឆ្នាំទី ២៦ ខែកុម្ភៈ លេខ ២

ព.ស. ២៤៩៦ — គ.ស. ១៩៥៤

កម្ពុជសុរិយា

ទស្សនាវដ្ដី ផ្សាយដំណឹងខាងសាសនា នឹងអក្សរសាស្ត្រ
បោះពុម្ពផ្សាយអំពីពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

បញ្ជីរឿង

ផ្នែកសាសនា		ទំព័រ
— អត្ថកថា	ព្រះមហា សៅរ៍- យ៉យ	៨៣
— រឿងព្រះអង្គុលិមាលត្ថេរ	លោក ប៊ូ–ប៊ូ	៩២
ផ្នែកអក្សរសាស្ត្រ		
— ការបណ្ដុះនិស្ស័យ (តមក)	ព្រះមហាឧត្តមវិជ្ជា ប៉ុង – ប៉ម	១០៣
— រឿងសាមកុក (តមក)	ឧកញ៉ា ឡូ – កន	១១៦
— នាលះនឹងទមយន្តី (តមក)	អ្នកស្រី ស្រ៊ុន–សាវយ៉ាន់	១២៩
— ដំណើរអស្ចារ្យនៃលោក ភីសូប៊ីយូយេ	លោក ភ៉យ · ប៉ុក	១៣៥
— ដំណឹងតាមខ្យល់ក្នុងកន្ត្រាះ	លោក ផេង- ស្រ៊ីវ	១៤៧
កំណត់នៃប្រវត្តិការណ៍		
— ការប្រឡងប្រជែងចំរៀងទម្លាប់ខ្មែរ	ក្រុមជំនុំចំរៀងទម្លាប់ខ្មែរ	១៥៤

មួយឆ្នាំមាន ១២ សៀវភៅ — ដំឡៃជាវ ២០០ រៀល

អត្តកថា

ព្រះមហា ស៊ើរ-យ៉យ វត្តឧណ្ណាលោម

និស្សិតសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់

រៀបរៀង

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សូមនមស្សការចំពោះព្រះភគវន្តមុនីអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ (ព្រមទាំងព្រះធម៌និងព្រះអរិយសង្ឃដោយសេចក្ដីគោរព) ។

ឱកាសនេះ អាត្មាភាពសូមសំដែងធម្មកថាតាមព្រះពុទ្ធដីកាក្នុងគម្ពីរសំយុត្តនិកាយថា នត្ថិ អត្តសមំ បេមំ "សេចក្ដីស្រឡាញ់អ្វីស្មើនឹងខ្លួនមិនមាន" ដើម្បីជាសណ្ដាប់នៃពុទ្ធសាសនិកជន ដូចមានសេចក្ដីតទៅនេះ ៖

សម្ដេចព្រះមហាមុនីបរមគ្រូទ្រង់សំដែងបញ្ជាក់អំពី "អត្តា" គឺខ្លួនរបស់មនុស្សក្នុងលោកថា "មនុស្សយើងគ្មានស្រឡាញ់អ្វីឲ្យប្រហែលនឹងខ្លួន ឬជាងខ្លួនទេ" ។

ពាក្យថា "អត្តា" នេះ មានបទវិគ្រោះថា សុខទុក្ខំ អទតិ: ខាទតីតិ អត្តា (ប្រែថា) សភាវៈដែលទំពាស៊ីទូវសុខនឹងទុក្ខឈ្មោះថា "អត្តា" ។ អត្តានេះខ្មែរយើងប្រែថា ខ្លួន ហេតុដូច្នេះ ពាក្យថា

ខ្លួន មិនគឺអ្វីដទៃទៀត គឺចិត្តនេះឯង; ព្រោះចិត្តតែងផ្ទេកសំងំនៅក្នុងកាយ ហើយគាបគិតនូវអារម្មណ៍ផ្សេងៗ ដឹងថាស្រួល ឬមិនស្រួលបាន ចំណែកអវយវៈតូចធំមានដៃជើងជាដើមហៅថា កាយ ឬរាងកាយ; កាយហើយនឹងចិត្តទាំងពីរនេះ លុះតែអាស្រ័យគ្នានឹងគ្នាទើបអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន; ព្រោះហេតុនេះ គួរសន្និដ្ឋានថា «ការប្រជុំព្រមដោយកាយនឹងចិត្ត ហៅថា ខ្លួន» ។

ធម្មតាមនុស្សក្នុងលោកតែងស្រឡាញ់កាយនឹងចិត្ត ដែលលោកសន្មតហៅថាខ្លួននេះឯង ជាងអ្នកដទៃ ឬជាងវត្ថុអ្វីៗគ្រប់យ៉ាង, កុំចាំបាច់និយាយដល់មនុស្សដែលមានរាងកាយល្អម៉ាំមួននោះទៀត ដោយហោចទៅ សូម្បីមនុស្សដែលមានរាងកាយពិការជាទម្ងន់ មានកើតឃ្លង់ ឬខ្វាក់ខ្វិនជាដើម ក៏នៅតែស្រឡាញ់ខ្លួនឯងជាងអ្នកដទៃ ទោះបីស្វាមីភរិយាបងប្អូនកូនចៅ ឬទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានដំឡៃ ដូចត្បូងពេជ្រមាសប្រាក់ជាដើម ដែលគេរាប់ថាជាទីស្រឡាញ់នោះ ក៏គង់តែមិនស្រឡាញ់ស្មើនឹងខ្លួនដែរ; អ្នកដែលស្រឡាញ់របស់ទាំងនោះ ហើយខំស្វែងរកដោយមិនគិតនឿយហត់ ក៏ព្រោះតែសេចក្ដីស្រឡាញ់ខ្លួន ទើបបានស្វែងរកមកដើម្បីជាគ្រឿងជួយទំនុកបំរុងខ្លួននោះឯង, សេចក្ដីនេះគួរជ្រាប ដូចមនុស្សក្នុងលោកទាំងមូលដែលនឹងធ្វើការអ្វីៗគ្រប់យ៉ាង ក៏សុទ្ធតែប្រារព្ធខ្លួនឯងជាមុន ហើយទើបបានធ្វើតាមសេចក្ដីប៉ុនប៉ង

នោះ ឬតាមសេចក្ដីយល់ឃើញ ថាត្រូវធ្វើយ៉ាងណា គ្រប់ៗគ្នាទាំងអស់ ដូចកូនឈ្នួលដែលធ្វើការឲ្យគេ ក៏ព្រោះតែចង់បានថ្លៃឈ្នួល ពេទ្យដែលរក្សារោគឲ្យគេ ក៏ព្រោះតែចង់បានកំណល់រង្វាន់ ឬអ្នកដែលធ្វើអ្វីមួយក៏ព្រោះតែប្រាថ្នាផលប្រយោជន៍គឺទ្រព្យសម្បត្តិនិងយសបរិវារជាដើម ដើម្បីទំនុកបំរុងខ្លួនជាមុន ហើយទើបទំនុកបំរុងអ្នកដទៃដែលនៅអាស្រ័យនឹងខ្លួនជាខាងក្រោយ ។

សំដែងមកនេះ ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យឃើញច្បាស់ថាធម្មតាមនុស្សក្នុងលោក តែងស្រឡាញ់ខ្លួនឯងជាងអ្នកដទៃ ។ ព្រោះហេតុនោះ បានជាព្រះសក្យមុនីជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ទេសនាថា នត្ថិ អត្តសមំ បេមំ "សេចក្ដីស្រឡាញ់អ្វីស្មើនឹងខ្លួនមិនមានឡើយ" ។

មនុស្សទាំងពួងដែលធ្វើអ្វីៗដើម្បីផលប្រយោជន៍ណាមួយ ព្រោះតែស្រឡាញ់ខ្លួននោះក៏មែនពិតហើយ ប៉ុន្តែតាមធម្មតារបស់មនុស្សក្នុងលោកនេះ ច្រើនតែខ្វល់ខ្វាយក្នុងការងារដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្នទាន់ភ្នែកឃើញ មិនសូវខ្វល់ខ្វាយប្រយោជន៍ក្នុងជាតិខាងមុខឲ្យច្រើនផងទេ ។

មានជនបំពួកខ្លះ មិនស្វែងរកគុណធម៌សេចក្ដីល្អ សេចក្ដីត្រូវដាក់ខ្លួន គឺមិនធ្វើទាន មិនរក្សាសីលជាដើមទេ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ អ្នកខ្លះថែមទាំងបណ្ដែតបណ្ដោយឲ្យកាយ វាចា ចិត្តប្រព្រឹត្តលង់ទៅតាមអំណាចបាបអកុសលលាមកអាក្រក់ មានសេចក្ដីលោភ សេចក្ដីក្រោធខឹង និងសេចក្ដី

វង្វេងកាន់ប្រឡំ ជាដើមទៀតផង ។ ជនបែបនេះ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មានព្រះពុទ្ធជាដើម ឲ្យឈ្មោះថាជាមនុស្សស្អប់ខ្លួន ធ្វើខ្លួនឲ្យដូចជាសឹកសត្រូវដល់ខ្លួនឯងវិញ ។

ព្រោះហេតុនេះឯង សាធុជនទាំងឡាយដែលជាបណ្ឌិតប្រកបដោយប្រាជ្ញា កាលបើជ្រាបច្បាស់ថា ខ្លួនជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្លួនជាបំផុតហើយ គួរតែប្រញាប់ប្រញាល់កំចាត់បង់អកុសលធម៌ដ៏លាមកអាក្រក់ឲ្យឃ្លាតចេញឆ្ងាយចាកសន្តាន គួរកុំបណ្តោយឲ្យលង់ខ្លួនទៅតាមអំណាចកិលេសធម៌ជាគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត គឺ លោភ ទោសៈ មោហៈ ឡើយ ។

ន័យមួយទៀត អ្នកដែលស្រឡាញ់ខ្លួន គួរតែប្រញាប់ស្វែងរកទីពឹង គឺបុណ្យកុសលមកដំកល់ទុកក្នុងខ្លួនឲ្យជាប់ៗ ឲ្យទាន់ជីវិតនៅរស់ ព្រោះជីវិតរបស់មនុស្សនិងសត្វទាំងឡាយ មិននៅឋិតថេរយឺនយូរប៉ុន្មានឡើយ មុខជានឹងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់សាបសូន្យទៅយ៉ាងឆាប់រហ័ស បើជនណាមួយធ្វេសប្រហែស ឬយល់ខុសថា ខ្លួនមិនងាយនឹងស្លាប់ទេ ជននោះឯងក៏មុខជានឹងបណ្តែតបណ្តោយចិត្តឲ្យប្រព្រឹត្តធ្វើតែអំពើបាបអកុសល ឥតរវល់នឹងអំពើបុណ្យ មានឲ្យទាននិងរក្សាសីលជាដើមឡើយ បើប្រសិនជាកំពុងតែធ្វេសប្រហែសដូច្នោះ ហើយចួនជាប្រទះលើពេលដែលសេចក្តីស្លាប់ត្រូវមកដល់ ក្នុងមរណសម័យនោះ

ទោះបីមានចិត្តប្រាថ្នាចង់ធ្វើការកុសលក៏មិនងាយនឹងធ្វើបាន ព្រោះចិត្តមិនធ្លាប់ជួបប្រទះនឹងបុណ្យកុសលដល់ម្ដងសោះ ។

ម្យ៉ាងទៀតសេចក្ដីស្លាប់នេះ ជាកំពូលនៃសេចក្ដីទុក្ខព្រួយយ៉ាងធំ ព្រោះវេលាដែលទៀបនឹងស្លាប់នោះ តែងមានសេចក្ដីលំបាកយ៉ាងខ្លាំងជាមុនបំផុតហើយទើបស្លាប់ បើយ៉ាងដូច្នេះ អ្នកដែលធ្វេសប្រហែសមិនខំសាងសន្សំបុណ្យកុសលមានទានសីលភាវនាជាដើម ទុកក្នុងចិត្តឲ្យបានច្រើនអំពីចម្ងាយឲ្យហើយទេ ធ្វើម្ដេចនឹងអាចសាងសន្សំបុណ្យក្នុងពេលដែលមានសេចក្ដីព្រួយដោយមរណៈមកគ្របសង្កត់នោះបាន ។ កាលបើមិនមានអំពើបុណ្យកុសលណាមួយមកជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រក្នុងពេលនោះហើយ មុខជានឹងខូចកំណើតដែលកើតជាមនុស្សនេះ អ្នកនោះឯងរមែងបែរមុខឆ្ពោះទៅកាន់ចតុរាបាយ គឺទៅកើតក្នុងនរក ឬប្រេតជាដើម កាលបើទៅកើតក្នុងអបាយនោះហើយ កម្រណាស់នឹងត្រឡប់មកកើតជាមនុស្សវិញបាន សមដូចព្រះពុទ្ធភាសិតថា ចិត្តេ សំកិលិដ្ឋេ ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា "កាលបើចិត្តសៅហ្មងហើយ ទុគ្គតិក៏រមែងកើតប្រាកដ" បើទុកជាមិនចង់បាន មិនចង់ទៅកើត ក៏គង់តែគេចមិនផុតជៀសវាងពុំរួចដែរ ។ ព្រោះហេតុនេះហើយបានជាយើងទាំងឡាយគួរតែស្ដាយកំណើតដែលកើតមកជាមនុស្សនេះឲ្យណាស់ ដ្បិតដែល

យើងបានមកកើតជាមនុស្សនេះមិនមែនងាយទេ សឹងបានដោយកម្រក្រៃពេកណាស់ ដូចពុទ្ធភាសិតក្នុងគម្ពីរខុទ្ទកនិកាយថា:

កិច្ឆោ មនុស្សប្បដិលាភោ កិច្ឆំ មច្ចាន ជីវិតំ
កិច្ឆំ សទ្ធម្មស្សវនំ កិច្ឆោ ពុទ្ធានមុប្បាទោ

“កិរិយាដែលត្រឡប់មកកើតជាមនុស្ស ជារបស់ក្រ, ជីវិតគឺការរស់នៅរបស់សត្វទាំងឡាយ ជាធម្មជាតក្រ, ការស្តាប់ធម៌របស់សប្បុរស ជាកិច្ចកម្រ, កិរិយាកើតឡើងរបស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ជារបស់ក្រ” ។

ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយបានកើតមកជាមនុស្ស ហើយមានជីវិតរស់នៅ ព្រមទាំងបានជួបប្រទះនឹងធម៌សាសនាដែលជាពាក្យប្រដៅយ៉ាងពិសេសនេះថែមទៀត គឺប្រហែលគ្នានឹងបានទាន់ព្រះពុទ្ធដែរ បានឈ្មោះថារួចផុតពីសេចក្តីក្រទាំង ៤ យ៉ាងនោះហើយ គឺថាជាបុញ្ញលាភដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់យើងទាំងឡាយ គួរតែខំប្រឹងធ្វើបុណ្យ មានឲ្យទាន រក្សាសីល ចំរើនភាវនា ព្រមទាំងរៀនសូត្រធម៌សាសនាឲ្យចេះចាំស្ទាត់ជាដើម យ៉ាងប្រញាប់ត្រាន់នឹងបានជាទីពឹងពំនាក់ក្នុងជាតិនេះនឹងជាតិខាងមុខតទៅ គួរកុំបណ្តែតបណ្តោយឲ្យខូចជាតិកំណើត ដែលកើតមកជាមនុស្សនេះឡើយ ។ ធម្មតាបុគ្គលដែលបានទូក ឬសំពៅនឹងរទេះមកហើយ មិនគួរនឹងទុកយាននេះឲ្យពុកផុយរលួយខូចពោលទទេ ។ គួរតែប្រញាប់ផ្ទុក

ទំនិញ ហើយចេញទៅជួញឲ្យមានកំរៃ សេចក្តីនេះមានឧបមាយ៉ាងណា មានគួរទាដូចយើងទាំងឡាយ ដែលបានមកចាប់កំណើតជាមនុស្សហើយ មិនគួរបណ្តោយឲ្យរាងកាយ ចាស់ឈឺស្លាប់ខូចទៅទទេៗ គួរតែប្រញាប់ធ្វើបុណ្យកុសល ដើម្បីយករបស់ចំណេញ គឺសេចក្តីសុខក្នុងជាតិនេះ នឹងជាតិខាងមុខដោយឆាប់រហ័ស ។

ម្យ៉ាងទៀត សាធុជនណាដែលបានកសាងសន្សំបុណ្យកុសល មានឲ្យទានរក្សាសីល ៥ សីល ៨ ជាដើម សាធុជននោះទើបឈ្មោះថាជាមនុស្សស្រឡាញ់ខ្លួន ហើយដុសខាត់សំអាតខ្លួនឲ្យស្អាត; សេចក្តីនេះដូចពុទ្ធភាសិត ក្នុងគម្ពីរខុទ្ទកនិកាយថា:

អត្តានញ្ចេ បិយំ ជញ្ញា រក្ខេយ្យ នំ សុរក្ខិតំ
តិណ្ណមញ្ញតរំ យាមំ បដិជគ្គេយ្យ បណ្ឌិតោ

"បើបណ្ឌិតដឹងខ្លួនថាខ្លួនជាទីស្រឡាញ់ គួររក្សាខ្លួននោះឲ្យល្អ គួរថែទាំសំអាតខ្លួនក្នុងវ័យទាំង ៣ វ័យណាមួយឲ្យបាន" ។

ឯវិធីនឹងថែទាំរក្សាខ្លួន ឬនឹងដុសខាត់ស្អិតស្អាងខ្លួនឲ្យស្អាតនោះ ដូចសេចក្តីអធិប្បាយតទៅនេះ ។

បើជាគ្រហស្ថគួរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ មានឲ្យទានរក្សាសីល ៥ សីល ៨ ជាដើម តាមសមគួរនឹងកម្លាំងរបស់ខ្លួន, បើជាបព្វជិតគួរខ្វល់ខ្វាយធ្វើវត្តប្រតិបត្តិតូច-ធំ ឬខំយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការរៀនសូត្រធម៌វិន័យ

ឲ្យបេះចាំស្ទាត់ ហើយប្រព្រឹត្តឲ្យត្រឹមត្រូវ ៗ ធ្វើយ៉ាងនេះទើបហៅថា ថែរក្សាខ្លួន ព្រមទាំងស្អិតស្អាងឲ្យស្អាតល្អដោយពិត ; បើប្រសិនជា គ្រហស្ថមិនអាចធ្វើការកុសលក្នុងរវាងបឋមវ័យឲ្យសព្វគ្រប់បាន ព្រោះ មានសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការផ្ទះ, លុះចូលក្នុងមជ្ឈិមវ័យគួរកុំប្រហែស ធ្វេសឡើយ គួរខំប្រឹងធ្វើឲ្យបាន ; បើប្រសិនជាក្នុងរវាងមជ្ឈិមវ័យរវល់ ដោយកិច្ចការរបរចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួននិងកូនចៅ មិនអាចនឹងធ្វើការកុសលបាន ទេ លុះចូលដល់រវាងបច្ឆិមវ័យ គួរប្រឹងជំនះចិត្តធ្វើឲ្យទាន់តែបានកុំឲ្យ ខាន, យ៉ាងនេះទើបហៅថាស្រឡាញ់ខ្លួនហើយបីបាច់រក្សាខ្លួនសំគាត ខ្លួន, បើមិនធ្វើការកុសលគ្រប់វ័យទាំងអស់ មិនហៅថាស្រឡាញ់ ខ្លួនឡើយ ត្រឡប់បានឈ្មោះថាស្អប់ខ្លួន ធ្វើខ្លួនឲ្យសូន្យបាត ប្រយោជន៍វិញ ៗ

ឯចំណែកខាងបព្វជិត បើក្នុងបឋមវ័យរវល់នឹងរៀនសូត្រធម៌អាថ៌ ឬធ្វើជាអាចារ្យបង្រៀនសិស្សគណ ឬក៏រវល់នឹងធ្វើវត្តតូច-ធំ មានការ បំរើឧបជ្ឈាយ៍អាចារ្យជាដើម ហើយធ្វេសប្រហែសមិនបានធ្វើសមណ-ធម៌, លុះដល់ចូលក្នុងរវាងមជ្ឈិមវ័យគួរកុំប្រហែសឡើយ គួរខំចំរើន សមណធម៌ឲ្យបាន, បើប្រសិនជាក្នុងរវាងមជ្ឈិមវ័យរវល់រៀនបាលី និង អដ្ឋកថា ឬរវល់នឹងវិនិច្ឆ័យកាត់សេចក្ដីខុសត្រូវឲ្យគេ ឬក៏រវល់នឹងដោះ សារអាថ៌ប្រស្នា ហើយក៏ធ្វេសប្រហែសទៅខ្លះ លុះចូលដល់បច្ឆិមវ័យ

គួរធ្វើសមណធម៌កុំឲ្យខាន បើបានធ្វើទើបឈ្មោះថា ស្រឡាញ់ខ្លួន រក្សាខ្លួន សំអាតខ្លួនឲ្យស្អាតល្អ ។

អាត្មាភាពសំដែងធម៌ទេសនាមកនេះ សមគួរដល់កាលវេលានឹង បញ្ចប់តែប៉ុណ្ណេះ ។ សូមជូនពរដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមឲ្យបានប្រកប ដោយឥដ្ឋមនុញ្ញផលវិបុលសុខគ្រប់ប្រការ ! ។

ទុក្ខប្បត្តា ច និទ្ទុក្ខា ភយប្បត្តា ច និព្ភយា
សោកប្បត្តា ច និស្សោកា ហោន្តុ សព្វេបិ បាណិនោ

សត្វទាំងឡាយទាំងពួងដែលមានសេចក្តីទុក្ខ សូមឲ្យបាត់សេចក្តីទុក្ខទៅ ! ដែលមានភ័យ សូមឲ្យបាត់ភ័យទៅ ! ដែលមានសេចក្តីសោក សូមឲ្យបាត់សេចក្តីសោកទៅ !

រតនត្តយតេជេន កម្ពោជរដ្ឋវាសិនោ
វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ បប្បោន្តុ សន្តិភាវញ្ច នាញ្ញហិ

ដោយតេជៈនៃព្រះរតនត្រ័យ គឺព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ព្រះសង្ឃ សូមឲ្យប្រជាជនទាំងឡាយអ្នកនៅក្នុងកម្ពុជរដ្ឋ បានលូតលាស់ចំរើននឹងសន្តិភាព កុំបីឃ្លាតឆ្ងាយទៅជាប្រការដទៃឡើយ ! ។

រឿងព្រះអង្គុលិមាលត្ថេរ

ក្នុងសុត្តន្តបិដក មជ្ឈិមនិកាយ មជ្ឈិមបណ្ណាសក:

ឃុនបណ្ឌិតរក្ស ប៊ុ-ប៉ុ

ក្រសួងពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យជាអ្នកប្រែ (១)

សម័យនោះឯង ក្នុងដែនព្រះបាទបសេនទិកោសល មានចោរម្នាក់ ឈ្មោះអង្គុលិមាល ជាមនុស្សកាច មានដៃប្រឡាក់ឈាម សុទ្ធតែក្នុងការ បៀតបៀននឹងការសម្លាប់ ឥតមានសេចក្ដីករុណាក្នុងពួកសត្វមាន ជីវិតឡើយ ។ ចោរនោះតែងធ្វើស្រុកនិគមជនបទឲ្យទៅជាមិនមែនស្រុក និគមជនបទ តែងសម្លាប់ពួកមនុស្សហើយកាត់យកម្រាមដៃមកធ្វើជា កម្រងពាក់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគស្ដេចចូលទៅទ្រង់ បិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីក្នុងវេលាព្រឹក លុះថ្ងៃរសៀល ព្រះអង្គស្ដេច ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ពោះសំដៅទៅត្រង់ទីដែលអង្គុលិមាលចោរនៅ (តែមួយ ព្រះអង្គឯង) ។ ពួកអ្នកឃ្វាលគោ អ្នកឃ្វាលបសុសត្វ អ្នកភ្ជួររាស់ និង អ្នកដើរផ្លូវ បានឃើញព្រះដ៏មានបុណ្យកំពុងស្ដេចទៅកាន់ផ្លូវឆ្ពោះសំដៅ ទៅត្រង់ទីដែលអង្គុលិមាលចោរនៅ ក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណ: សូមព្រះអង្គកុំនិមន្តទៅតាមផ្លូវនោះឡើយ ដ្បិតផ្លូវនុះមានចោរឈ្មោះ

---

១ មិនបានប្រែតាមប្រយោគបាលីទេ ប្រែប្រមួលកាត់យកសេចក្ដីខ្លីដើម្បីឲ្យងាយស្ដាប់ ។ ដោយអាងច្បាប់ព្រះត្រៃបិដកប្រែ ភាគទី ២៤ ។

អង្គុលិមាល ជាមនុស្សកាច ដែលសម្លាប់ពួកមនុស្ស ហើយកាត់យកម្រាមដៃមកធ្វើជាកម្រងពាក់ ។ កាលបើពួកមនុស្សក្រាបទូលយ៉ាងនេះពីរបីដង ព្រះដ៏មានបុណ្យក៏ទ្រង់ស្ងៀម ទ្រង់ចេះតែស្តេចទៅ ។

ឯអង្គុលិមាលចោរ បានឃើញព្រះដ៏មានបុណ្យកំពុងតែស្តេចមកអំពីចម្ងាយ ក៏ត្រិះរិះថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ ព្រោះបុរស ១០ នាក់ក្តី ២០ នាក់ក្តី ៣០ នាក់ក្តី ៤០ នាក់ក្តី នាំគ្នាដើរជាពួក ៗ មកតាមផ្លូវនេះ ក៏បុរសទាំងនោះឯង ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់អញ (ទាំងអស់) ចុះសមណៈនេះ តែម្នាក់ឯង ឥតមានគ្នីគ្នាសោះ មេចក៏ហ៊ានដើរមក ហាក់ដូចជាមិនកោតញញើតឡើយ បើដូច្នោះ អញនឹងសម្លាប់សមណៈនេះ ឲ្យក្ស័យជីវិត ។ គ្រានោះអង្គុលិមាលចោរក៏ចាប់ដាវនឹងខែល សៀតធ្នូនឹងបំពង់ព្រួញដេញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាប់តាមពីក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់សំដែងឫទ្ធិធ្វើឲ្យអង្គុលិមាលចោរដែលរត់ពេញទំហឹងហើយ មិនឲ្យរត់តាមទាន់ព្រះអង្គដែលស្តេចតាមដំណើរប្រក្រតីបាន ។ អង្គុលិមាលចោរគិតថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ យីអើ ចំឡែកណាស់ ព្រោះកាលពីមុនៗមក អញស្ទុះដេញចាប់ដំរីកំពុងបោលក៏បាន ស្ទុះដេញចាប់សេះកំពុងជាយក៏បាន ស្ទុះដេញចាប់រថកំពុងលឿនក៏បាន ស្ទុះដេញម្រឹគកំពុងបោលក៏បាន ចំឡែកតែម្តងនេះ ហេតុអ្វី បានជាអញរត់ពេញទំហឹងហើយ

ក៏នៅតែមិនទាន់សមណៈនេះ ដែលដើរតាមដំណើរប្រក្រតីដូច្នេះ ៗ អង្គុលិមាលចោរឈប់ឈរស្រៀម ស្រែកឃាត់ព្រះដ៏មានបុណ្យថា ឈប់សិនសមណៈ ឈប់សិនសមណៈ ៗ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់តបថា នែអង្គុលិមាល តថាគតឈប់ហើយ អ្នកឯងចូរឈប់ដែរទៅ ៗ

គ្រានោះ អង្គុលិមាលចោរគិតថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រធ្លាប់និយាយតែពាក្យពិត ប្រដៅតែពាក្យពិត ចំឡែកតែសមណៈនេះ ក៏ពុំដើរទេ ម្ដេចឡើយក៏និយាយថា នែអង្គុលិមាល តថាគតឈប់ហើយ អ្នកចូរឈប់ដែរទៅ បើដូច្នោះ អញត្រូវសួរសមណនេះមើល ៗ លំដាប់នោះ អង្គុលិមាលចោរក៏ពោលនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា :

នែសមណៈ លោកក៏ពុំដើរសោះទេ ត្រឡប់ជានិយាយថា តថាគតឈប់ហើយ ថែមទាំងថាឲ្យអញដែលឈប់ហើយថា អ្នកឯងទេមិនទាន់ឈប់ ដូច្នេះវិញ នែសមណៈ អញសូមសួរដំណើរនុ៎ះនឹងលោក លោកដែលឈប់ហើយ តើដូចម្ដេច អញដែលមិនទាន់ឈប់ តើដូចម្ដេច ៗ ព្រះអង្គតបថា នែអង្គុលិមាល តថាគតបានឈ្មោះថាឈប់ហើយ (នោះ) ព្រោះដាក់ចុះនូវគ្រឿងវាយដំបំពោះពួកសត្វ ទាំងអស់សព្វៗកាល ឯអ្នកឯងជាអ្នកមិនសង្រួមក្នុងពួកសត្វ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកឯងឈ្មោះថាជាអ្នកមិនឈប់ ៗ អង្គុលិមាលចោរតបថា "នែសមណៈ លោកស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ជាអ្នកដែលទេវតានឹងមនុស្សតែងបូជា លោក

មកកាន់មហាវន (ដើម្បីសង្គ្រោះ) ដល់ខ្ញុំអស់កាលយូរហើយ ខ្ញុំខំនឹងប្រព្រឹត្តតាមនឹងលះបង់នូវបាបទោសចេញ ព្រោះបានស្តាប់នូវគាថារបស់ព្រះអង្គដែលប្រកបដោយធម៌” ថាដូច្នេះហើយ ក៏ក្រវែងដាវនិងអាវុធចោលទៅក្នុងត្រពាំង ក្នុងជ្រោះ ក្នុងរណ្ដៅ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះបាទានៃព្រះសុគត ហើយសូមបួសនឹងព្រះអង្គក្នុងទីនោះឯង ។ ចំណែកព្រះសម្ពុទ្ធ បានត្រាស់ហៅអង្គុលិមាលចោរនោះថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុចុះដូច្នេះ ។ ក្នុងគ្រានោះ ភិក្ខុភាវៈក៏កើតមានដល់អង្គុលិមាលចោរនោះ ។ ព្រះភគវន្តមុនីទ្រង់យកអង្គុលិមាលភិក្ខុជាបច្ឆាសមណៈ ស្ដេចធ្វើពុទ្ធដំណើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី ព្រះអង្គទៅគង់នៅជេតវនារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គាប់ជួនសម័យនោះ ពួកមហាជនកំពុងតែប្រជុំគ្នាទៀបទ្វារ វាំងក្នុងបុរីរបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្រែកហ៊ោកឹកកងថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្នុងដែនរបស់ព្រះអង្គមានចោរម្នាក់ ឈ្មោះអង្គុលិមាល ជាមនុស្សកាច តែងសម្លាប់ពួកមនុស្ស ហើយកាត់យកម្រាមដៃមកធ្វើជាកម្រងពាក់ សូមព្រះសម្មតិទេពកំចាត់អង្គុលិមាលចោរនោះចេញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលស្ដេចចេញអំពីក្រុងសាវត្ថី ដោយអស្សយាន ចំនួន ៥០០ ស្ដេចចូលទៅកាន់អារាមតាំងថ្ងៃ បរយានទៅទាល់ត្រឹមទីដែលឈប់យាន ហើយក៏ស្ដេចចុះអំពីយាន ស្ដេចទៅតែព្រះបាទទទេ ចូលសំដៅទៅរក

ព្រះដ៏មានបុណ្យ ដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់ត្រាស់សួរថា បពិត្រមហារាជ ទំនងជាមហាបពិត្រខ្វល់នឹងព្រះបាទមគធសេនិយពិម្ពិសារ ឬខ្វល់នឹងស្ដេចលិច្ឆវី អ្នកក្រុងវេសាលី ឬក៏ខ្វល់នឹងពួកស្ដេច ដែលជាបច្ចាមិត្រឯទៀតឬអ្វី ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនខ្វល់នឹងស្ដេចឯណាទេ ក្នុងដែនរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មានចោរម្នាក់ឈ្មោះអង្គុលិមាល ជាមនុស្សកាចណាស់ ។ល។ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងកំចាត់អង្គុលិមាលចោរនោះចេញ ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់ថា បពិត្រមហារាជ ចុះបើមហាបពិត្រត្រឡប់ជាឃើញ អង្គុលិមាលកោរសក់ពុកមាត់នឹងពុកចង្កា ស្លៀកដណ្ដប់សំពត់កាសាយៈ ចេញចាកផ្ទះទៅកាន់ផ្នួសវិញ តើមហាបពិត្រត្រូវធ្វើអង្គុលិមាលនោះដូចម្ដេចទៅ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីថ្វាយបង្គំ ឬក្រោកទៅទទួល និមន្តដោយអាសនៈឬទំនុកបម្រុងនូវអង្គុលិមាលនោះ ដោយចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនៈ ថ្នាំរក្សារោគ នឹងបរិក្ខារទាំងឡាយ ឬនឹងចាត់ចែងនូវការរក្សាសេចក្ដីការពារ នឹងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌ ដល់អង្គុលិមាលនោះ ។

ចួនជាវេលានោះឯង អង្គុលិមាលភិក្ខុ កំពុងអង្គុយជិតព្រះដ៏មានបុណ្យៗ លើកព្រះហស្តខាងស្ដាំចង្អុលបង្ហាញ ព្រះបាទបសេនទិកោសល

ថា បពិត្រមហាក្សត្រ នុ៎ះហ្ន៎អង្គុលិមាល ៗ លំដាប់នោះព្រះបាទបសេនទិ-កោសលក៏មានសេចក្តីភ័យភិត តក់ស្លុត ព្រឺរោម ព្រឺស្បែកឡើងមួយរំពេច ៗ ព្រះដ៏មាបុណ្យជ្រាបច្បាស់ថា ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ភ័យញ័ររំភើបព្រឺរោមដូច្នោះហើយ ក៏ត្រាស់ថា បពិត្រមហាក្សត្រ សូមមហាបពិត្រកុំភ័យឡើយ ភ័យអំពីសំណាក់អង្គុលិមាលនេះ មិនមានដល់មហាបពិត្រទេ ៗ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលបាត់ភ័យតក់ស្លុត ក៏ចូលទៅជិតអង្គុលិមាលភិក្ខុ ហើយមានព្រះឱង្ការសួរថាបពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ឈ្មោះអង្គុលិមាលឬ ៗ អង្គុលិមាលភិក្ខុថា ថ្វាយព្រះពរមហាក្សត្រ ៗ – ចុះបិតាមាតាលោកម្ចាស់គោត្រអ្វី ៗ

– បិតាអាត្មាភាពជាគគ្គគោត្រ មាតាអាត្មាភាពជាមន្តានីគោត្រ ៗ

– បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់គគ្គគោត្រ មន្តានីបុត្រអភិរម្យចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងទំនុកបម្រុងដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ថ្នាំរក្សារោគ នឹងបរិក្ខារទាំងឡាយ ដល់លោកម្ចាស់គគ្គគោត្រមន្តានីបុត្រ ៗ សម័យនោះ អង្គុលិមាលភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តនៅតែក្នុងព្រៃប្រព្រឹត្តតែបិណ្ឌបាត ប្រើប្រាស់តែសំពត់បង្សុកូល ប្រើប្រាស់តែចីវរ ៣ ៗ បានជាកាលនោះ អង្គុលិមាលភិក្ខុថ្វាយព្រះពរថាតំបាច់ទេមហាក្សត្រ អាត្មាភាពមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ៗ

លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលក្រាបទូលព្រះដ៏មានបុណ្យ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អស្ចារ្យណាស់ ចំឡែកណាស់ ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចទូន្មានបុរសដែលគេទូន្មានមិនបាន អាចរម្ងាប់បុរសដែលគេរម្ងាប់មិនបាន អាចរំលត់ពុតត្បុតនៃបុរសដែលគេរំលត់មិនបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដ្បិតខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចនឹងទូន្មាននូវបុរសឯណា ដោយអាជ្ញាក្តី ដោយគ្រឿងសស្ត្រាវុធក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគអាចទូន្មានបុរសនោះបានដោយមិនបាច់មានអាជ្ញា ដោយមិនបាច់មានគ្រឿងសស្ត្រាវុធ ក៏ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយបង្គំលាទៅវិញ ព្រោះខ្ញុំព្រះអង្គមានកិច្ចការច្រើន មានការរវល់ច្រើន ។

លំដាប់នោះ អង្គុលិមាលភិក្ខុចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី នៅវេលាបុព្វណ្ហសម័យ ទៅតាមលំដាប់ច្រក បានជួបនឹងស្ត្រីម្នាក់ឈឺពោះសំរាលកូន លុះលោកឃើញហើយក៏គិតថា អើហ្ន៎ ពួកសត្វលំបាកណាស់ ៗ ដល់ពេលរសៀល អង្គុលិមាលភិក្ខុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្រាបទូលពីដំណើរស្ត្រីឈឺពោះសំរាលកូននោះគ្រប់ប្រការ ។ ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា ម្នាលអង្គុលិមាល បើដូច្នោះ ចូរអ្នកចូលទៅរកស្ត្រីនោះហើយនិយាយថា នែនាង តាំងពីអាត្មាកើតមកមិនដែលក្លែងផ្តាច់ផ្តិលជីវិតសត្វឡើយ ដោយពាក្យសច្ចៈនេះ សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់នាង សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់គភ៌ ។ អង្គុលិមាលភិក្ខុទូលថា ខ្ញុំ

ព្រះអង្គនឹងត្រូវសម្បថានមុសាវាទមិនខាន ព្រោះចុំព្រះអង្គបានកែងផ្តាច់ផ្តិលជីវិតសត្វជាច្រើនណាស់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា បើដូច្នោះ អ្នកចូរនិយាយនឹងស្ត្រីនោះថា នែនាង តាំងពីអាត្មាកើតហើយក្នុងអរិយជាតិ គឺបានជាអរិយបុគ្គល មិនដែលកែងផ្តាច់ផ្តិលជីវិតសត្វឡើយ ដោយពាក្យសច្ចៈនេះ សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់នាង សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់គភ៌ ។ អង្គុលិមាលភិក្ខុចូលទៅនិយាយនឹងស្ត្រីនោះ តាមព្រះពុទ្ធដីកា សិរីសួស្តីក៏បានកើតដល់ស្ត្រីនោះនឹងដល់គភ៌ គឺសម្រាលកូនរួចក្សាម ឥតលំបាកឡើយ ។

លំដាប់នោះ អង្គុលិមាលភិក្ខុ ជាបុគ្គលម្នាក់ឯង ដោះខ្លួនចេញចាកពួក ឥតមានសេចក្តីធ្វេសប្រហែស មានព្យាយាមដុតនូវកិលេសប្រថុយលះបង់នូវអត្តភាព មិនយូរប៉ុន្មាន លោកក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល ដល់វេលាបុព្វណ្ហសម័យ លោកនិមន្តទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ មានមនុស្សដទៃយកដុំដីខ្លះ ដំបងខ្លះ ក្រួសខ្លះ គេវែងចោលទៅលើកាយព្រះអង្គុលិមាល ៗ ត្រូវរបួសបែកព្រះកេសហូរឈាម បែកបាត្រ រហែកសង្ឃាដី លោកក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ត្រាស់ទូន្មានថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទំអត់ទ្រាំទៅ អ្នកគួរទនឹងនេះក្នុងនរកជាច្រើនឆ្នាំ រាប់រយពាន់ឆ្នាំ ដោយវិបាកនៃកម្មឯណា អ្នកបានទទួលនូវវិបាកនៃកម្មនោះក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ (តែប៉ុណ្ណោះទេ) ។

វេលានោះ អង្គុលិមាលភិក្ខុ ទៅនៅក្នុងទីរហោស្ថានតូចសម្ងំតែម្នាក់ឯង សោយនូវវិមុត្តិសុខ ទើបបន្លឺនូវឧទានក្នុងវេលានោះថា៖

"បុគ្គលឯណាធ្វេសប្រហែសក្នុងកាលមុន តែដល់កាលជាខាងក្រោយមកបុគ្គលនោះមិនធ្វេសប្រហែសវិញ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាញុំាងលោក[1] នេះឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចព្រះចន្ទផុតស្រឡះចាកពពក បាបកម្មដែលបុគ្គលឯណាធ្វើហើយ តែបុគ្គលនោះគ្រឡប់ជាបិទបាំងបាន គឺមិនសោយផលកម្មវិញ ដោយសារកុសលគឺមគ្គ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ញុំាងលោកនេះឲ្យភ្លឺច្បាស់ដូចព្រះចន្ទផុតស្រឡះចាកពពក ភិក្ខុឯណា ជាកំឡោះនៅឡើយ ប្រកបព្យាយាមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុនោះឯងឈ្មោះថាញុំាងលោកនេះឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចព្រះចន្ទផុតស្រឡះចាកពពក ។"

សូមពួកមនុស្សជាសត្រូវស្តាប់នូវធម្មកថារបស់ខ្ញុំ សូមពួកមនុស្សជាសត្រូវនឹងខ្ញុំ ប្រកបព្យាយាមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ពួកសប្បុរសឯណា តែងដឹកនាំមនុស្សឲ្យរៀនធម៌ សូមពួកមនុស្សជាសត្រូវនឹងខ្ញុំសេពគប់នូវពួកសប្បុរសទាំងនោះចុះ សូមពួកមនុស្សជាសត្រូវនឹងខ្ញុំស្តាប់ធម៌ដ៏ជាទីផ្សូវផង់ដល់ខន្តី ទាំងជាទីសរសើរនូវការមិនទាស់គឺមេត្តាតាមកាលដ៏សមគួរផង សូមពួកមនុស្សជាសត្រូវនឹងខ្ញុំ បំពេញនូវធម៌នោះផង

១ ពាក្យថា លោកៗ ក្នុងទីនេះ សំដៅយកខន្ធ ធាតុ អាយតនៈរបស់ឯង ។ អដ្ឋកថា ។

មនុស្សឯណាជាសត្រូវនឹងខ្ញុំ សូមសត្រូវនោះកុំបីបៀតបៀនខ្ញុំ ទាំងកុំបៀតបៀននូវបុគ្គលដទៃណាមួយឡើយ សូមឲ្យដល់នូវសេចក្ដីសុខគឺព្រះនិព្វាន ចូររក្សានូវមនុស្សដែលប្រកបដោយតណ្ហា នឹងមនុស្សដែលមិនមានតណ្ហា ។

ពួកអ្នកបង្ហូរទឹករមែងបង្ហូរទឹក (តាមប្រឡាយទឹក) ពួកអ្នកធ្វើកូនសររមែងពត់កូនសរ ពួកអ្នកចាំងឈើរមែងចាំងឈើ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយរមែងទូន្មានខ្លួន ។

ពួកមនុស្សខ្លះគេទូន្មានដោយដំបង ដោយកន្ទេរ ដោយរំពាត់ ចំណែកខ្ញុំជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ដែលព្រះដ៏មានបុណ្យជាតាទិបុគ្គលមិនបានយកដំបង ឬគ្រឿងសស្ត្រាវុធ (មកទូន្មានខ្ញុំទេ) កាលដើមខ្ញុំឈ្មោះថា អហឹសកកុមារ (ជាអ្នកមិនបៀតបៀនគេ) តែជាអ្នកបៀតបៀនគេ ដល់មកថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានឈ្មោះទៀងទាត់ គឺសមតាមឈ្មោះដើមរបស់ខ្ញុំ ព្រោះខ្ញុំលែងបៀតបៀននូវអ្នកណាមួយហើយ កាលពីដើមខ្ញុំជាចោរមាននាមប្រាកដថា អង្គុលិមាល ដែលជំនន់ធំបន្សាត់ទៅ (តែឥឡូវនេះ) ខ្ញុំបានដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងហើយ កាលពីដើម ខ្ញុំមានដៃប្រឡាក់ឈាម មាននាមប្រាកដថា អង្គុលិមាល (តែឥឡូវនេះ) សរណគមន៍ខ្ញុំបានដល់ហើយ តណ្ហាជាគ្រឿងនាំទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានរំលើងចោលហើយ ខ្ញុំបានធ្វើអំពើដែលគួរទៅកាន់ទុគ្គតិដូច្នោះជាច្រើន

តែកម្មវិបាក គឺមគ្គចេតនាបានមកអប់រំ (ក្នុងសន្តានខ្ញុំហើយ) ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានបំណុលគឺកិលេស បរិភោគភោជន ពួកជនពាលឥតប្រាជ្ញាតែងប្រកបនូវសេចក្តីប្រមាទ ឯអ្នកប្រាជ្ញតែងរក្សានូវសេចក្តីមិនប្រមាទទុក ដូចទ្រព្យដ៏ថ្លៃថ្លា សូមអ្នកទាំងឡាយកុំប្រកបនូវសេចក្តីប្រមាទឡើយ កុំប្រកបនូវសេចក្តីត្រេកអរនឹងការមូលមិត្រក្នុងកាមឡើយ ព្រោះថាបុគ្គលអ្នកមិនប្រហែសធ្វេស ខំដុតបំផ្លាញ (នូវកិលេស) រមែងបានដល់នូវសេចក្តីសុខដ៏ទូលាយ ខ្ញុំមកល្អហើយ ខ្ញុំមិនគេចចេញទេគំនិតនេះ ខ្ញុំមិនមែនគិតខុសទេ បណ្តាធម៌ទាំងឡាយដែលព្រះអង្គចែករំលែកល្អហើយ ព្រះនិព្វានឯណាជាគុណជាតិដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំបានដល់នូវព្រះនិព្វាននោះហើយ ខ្ញុំមកល្អហើយ ខ្ញុំមិនគេចចេញទេ គំនិតនេះខ្ញុំមិនមែនគិតខុសទេ វិជ្ជា ៣ ប្រការខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ពុទ្ធសាសនាខ្ញុំបានធ្វើតាមហើយ ។

អង្គុលិមាលសូត្រចប់ប៉ុណ្ណេះ ។